

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/718/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613212292
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5613212292.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská 18, Bratislava, IČO: 36 854 140, právne zastúpený Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners, s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B, Bratislava, IČO: 47 239 921, proti odporcovi: P. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, N., o zaplatenie 869,33 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/7/2014-63 zo dňa 26. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, pokiaľ zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 243,06 Eur, úroku vo výške 25 % z uvedenej sumy od 16.11.2013 do zaplatenia a zaplatenia sumy 115 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 16.11.2013 do zaplatenia, **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, pokiaľ zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 511,27 Eur, úroku vo výške 12,90 % ročne zo sumy 53,32 Eur od 16.11.2013 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 292,50 Eur od 16.11.2013 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec v r a c i a n a ďalšie konanie.**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa v celom rozsahu, ktorým sa domáhal, aby bol odporca zaviazaný zaplatiť mu istinu 869,33 Eur spolu s úrokom 12,9 % ročne z 53,32 Eur od 16.11.2013 do zaplatenia, s úrokom 25 % ročne z istiny 243,06 Eur od 16.11.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9 % ročne z istiny 407,50 Eur od 16.11.2013 do zaplatenia a taktiež žiadal náhradu trov konania.

Vychádzal zo zistenia, že pokiaľ sa navrhovateľ domáhal zaplatenia istiny 243,06 Eur spolu s úrokom 25 % od 16.11.2013 do zaplatenia, neunesol dôkazné bremeno. Uvedeného nároku sa domáhal na základe zmluvy o bežnom účte a balíku produktov a služieb ČSOB POHODA, kde odporca mal zapríčiniť nepovolený debetný zostatok v tejto sume. Navrhovateľ neuviedol žiadne bližšie skutkové tvrdenie, najmä či došlo k nepovolenému prečerpaniu jednorázovo alebo po častiach, kedy sa tak stalo, z akých čiastok je dlh zložený. Z histórie bežného účtu vyplýva, že na uvedenom účte boli vykonané jedine tri obraty, všetky 30.04.2004 v sumách 81,66 Eur, 8.165,70 Eur a 165,97 Eur, a to bez toho, aby bolo zrejmé, či ide o položky kreditné alebo debetné. Spôsob, akým navrhovateľ (vzhľadom na uvedené tri debetné položky zapísané na bežnom účte) dospel k určeniu výšky nepovoleného prečerpania sumou 243,06 Eur, nie je tvrdý a ani z listinných dôkazov zistiteľný.

Z druhého zmluvného vzťahu o spotrebiteľskom úvere z 30.04.2004 si navrhovateľ uplatnil zaplatenie sumy 626,27 Eur pozostávajúcej z istiny 53,32 Eur, úroku 239,18 Eur vyčísleného k 15.11.2013, úroku

z omeškania 218,77 Eur vyčísleného k 15.11.2013 a neuhradených poplatkov vo výške 115 Eur. Na základe úverovej zmluvy navrhovateľ odporcovi poskytol účelový spotrebiteľský úver vo výške 8.165,70 Eur, ktorý mu vyplatil 30.04.2004. Navrhovateľ netvrdil či a koľko splátok z dohodnutého počtu 84 úveru odporca zaplatil a kedy sa tak stalo. Neuvedenie tohto tvrdenia neumožňuje posúdiť správnosť výšky uplatnenej istiny úveru, ktorá mala byť nezaplatená sumou 53,32 Eur. Navrhovateľ nepredložil ani relevantný dôkaz, umožňujúci zistenie platobnej disciplíny odporcu a priebehu plnenia jeho záväzku splácať úver. Listinný dôkaz označený navrhovateľom v písomnom podaní z 09.01.2014 ako prehľadová tabuľka je paradoxne zhotovený neprehľadne a nečitateľne. Uvedenie počtu, výšky a doby úhrady splátok úveru má vplyv aj na posúdenie platnosti uplatnenia tzv. straty lehôt navrhovateľom písomnosťou z 02.02.2011, dôsledkom ktorého má byť predčasná splatnosť pohľadávky dňom 31.01.2011. Keďže bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru, veriteľ mal oprávnenie od zmluvy odstúpiť pri omeškaní spotrebiteľa so zaplatením jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako 3 mesiace alebo dvoch splátok. Ukončenie zmluvného vzťahu dňom 31.01.2011 tak nebolo preukázané. V čase rozhodovania však úver už bol splatný, t.j. 30.04.2011. Avšak pre neuvedenie počtu a výšky odporcom zaplatených splátok nemohol súd istinu 53,32 Eur priznať. Pokiaľ ide o zaplatenie istiny 239,18 Eur ako úrok vyčíslený k 15.11.2013, poukázal na ust. § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka s tým, že zmluvné úroky sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, teda spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru (v súdenom prípade 30.04.2011). Celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr so zaplatením poslednej splátky úveru. Po dni 30.04.2011 navrhovateľovi úrok z úveru dohodnutý pevnou úrokovou sadzbou 12,9 % ročne neprislúcha. Z jeho uplatnenia pevnou sumou 239,18 Eur k 15.11.2013 a tvrdenia žalobcu v podaní z 09.01.2014 o úročení úveru úrokovou sadzbou 12,9 % ročne od 01.05.2004 do 15.11.2013 nie je zistiteľné, z akej istiny a od ktorého dátumu je vypočítaný, čo neumožnilo súdu vyhovieť v tejto časti žalobe aspoň sčasti. V čase od 01.05.2004 do 30.04.2011 ak bol úver splácaný aspoň čiastočne, muselo totiž úročenie zohľadňovať výšku zaplatených splátok, alebo naopak ich neplatenie, ktoré sa každým mesiacom menilo. Pre nedostatok relevantných skutkových tvrdení nemohol navrhovateľovi priznať ani úrok z omeškania, vyčíslený ako súčasť požadovanej istiny 869,33 Eur čiastkou 218,77 Eur. Nie je zistiteľné z akej istiny a za aké obdobie je vyčíslený, kedy sa prvýkrát odporca dostal do omeškania, či ide o súčet úrokov z omeškania vyčíslených za omeškanie s platením tých - ktorých splátok, alebo za omeškania s celou istinou úveru.

Napokon bol návrh zamietnutý aj v časti 115 Eur istiny uplatnenej za upomienky a výzvy na úhradu spolu s úrokom z omeškania tejto istiny. Poukázal na bod 4.5 obchodných podmienok pre ČSOB spotrebiteľské úvery o oprávnení banky na ich účtovanie klientovi s odkazom na sadzobník poplatkov a odmien, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Odporca ako klient musí vedieť, aké služby mu banka poskytuje, má právo ich poskytovanie odmietnuť a má právo poznať ich výšku. Zasielanie upomienok nie je službou poskytovanou v zmysle zákona o bankách klientovi, ale ide o bankou zvolený postup smerujúci k zabezpečeniu návratu financií z úveru. Toto oprávnenie banky je zahrnuté v obchodných podmienkach, vyhotovených v podobe formulára pre všetkých klientov banky bez ohľadu na ich vôľu.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že nepredložil relevantný dôkaz a prehľadová tabuľka je zhotovená neprehľadne. Nie je zrejmé, v čom konajúci súd vidí neprehľadnosť tabuľky, ktorá podrobne štruktúruje splatné splátky istiny, zmluvného úroku, úroku z omeškania, poplatkov za jednotlivé mesačné obdobia. Rovnako v prehľadovej tabuľke je obsiahnutá informácia o platobnej disciplíne odporcu za jednotlivé mesačné obdobia v stĺpci „splátka uhradená klientom“. V predloženej tabuľke je prehľadné zobrazovanie, ako bola konkrétna úhrada odporcu započítaná (rozúčtovania medzi splátku istiny a splátku úroku, prípadne úroku z omeškania), čo je obzvlášť významné pri úhradách realizovaných odporcom po zosplatení úveru, keď v súlade s ust. § 566 Občianskeho zákonníka započítal všetky realizované úhrady v celom rozsahu na istinu. Rovnako podrobnú charakteristiku obsahuje predložená prehľadová tabuľka vo vzťahu ku každému jednotlivému mesačnému obdobiu trvania zmluvného vzťahu, pričom navyše uvádza aj informácie o omeškaní odporcu. Preto nie je zrejmé, v čom konajúci súd videl neprehľadnosť, resp. nečitateľnosť doloženej tabuľky. Keď v nej navrhovateľ charakterizuje jednotlivé položky jednoducho a jednoznačne ako „splátka istiny splatná“, „splátka istiny zaplatená“, „splátka riadneho úroku splatná“, „splátka riadneho úroku zaplatená“, „splátka uhradená klientom“ a podobne. Rovnako z predloženej tabuľky je preukázané, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo dňom 31.01.2011, keď je nepochybne

zrejme, že posledná úhrada vo výške 30,48 Eur zo strany odporcu bola realizovaná v období od 01.09. do 30.09.2010. Vzhľadom na uvedené súd nesprávne vyhodnotil dôležitý dôkaz, ktorého pravdivosť nebola v konaní spochybnená žiadnou procesnou aktivitou odporcu. Súd bez náležitého zdôvodnenia tento dôkaz v konečnom dôsledku vylúčil spomedzi dôkazov a pri hodnotení skutkového stavu, ktorý je podkladom pre rozhodnutie naň vôbec neprihliadal. Záver súdu, že pre nepredloženie počtu a výšky odporcom zaplatených splátok zamietol žalobu v časti istiny 53,32 Eur neobstojí, keď je zrejme, že konajúci súd mal k dispozícii informáciu o úhradách realizovaných odporcom. Pokiaľ ide o úrok vo výške 239,18 Eur, práve vo svojom podaní zo dňa 09.01.2014 súdu ozrejmil mechanizmus počítania tohto riadneho (zmluvného) úroku a tento si uplatnil len zo sumy nesplatennej istiny. V predloženej tabuľke je tento úrok vyčíslený aj za jednotlivé mesačné obdobia (už zmieňovaný stĺpec „splátka riadneho úroku splatná“). Uvedené obdobie platí aj pre uplatnený nárok vyčíslený úrok z omeškania, keď tento bol vyčíslený v zmysle bodu 4.2. VOP a tento nežiadal z úroku z omeškania, teda nevzťahoval sa na kapitalizované úroky z omeškania. V tabuľke je úrok z omeškania uvádzaný za jednotlivé mesačné obdobia (stĺpec „úrok z omeškania splatný“). Nepriznanie poplatkov en bloc, takýto postup ho nedôvodne poškodzuje. Zastáva názor, že je oprávnený na náhradu minimálne vecných nákladov spojených s upomínacími úkonmi vo vzťahu k dlžníkovi (odporcovi) spočívajúcimi v cene materiálu, nákladov na pracovnú silu, poštovnom a podobne. Poukázal na obdobný režim v Zákone č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení Zákona č. 95/2002 Z. z. a o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého ... zdravotná poisťovňa môže vo výkaze nedoplatkov okrem výkazu nedoplatkov z ročného zúčtovania poisťného podľa § 19 uplatniť poplatok za jeho vydanie; poplatok nesmie presiahnuť sumu 10 Eur, pričom tu možno dôvodne predpokladať, že účelom nie je obohatenie verejného veriteľa, ale paušalizácia jeho nárokov na náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Preto má zato, že veriteľovi nemožno oprávnenne odňať nárok na náhradu minimálne nákladov spojených s upomínacím úkonom a ich jednoduchú paušalizáciu.

Napokon konštatovanie súdu, že po dni 30.04.2011 navrhovateľovi úrok z úveru nepatrí, považuje za nesprávne, ale predovšetkým za nepreskúmateľné, keď súd sa v tejto spojitosti obmedzil len na uvedenie spisových značiek v konaní na Krajskom súde Žilina, bez uvedenia akejkolvek logicko-právnej argumentácie pre tento záver, pričom takýto postup súdu nemôže spĺňať kritéria pre náležité a presvedčivé odôvodnenie súdnych rozhodnutí. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia ústavného súdu SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06 s tým, že je jeho legitímnym očakávaním, že obdobne bude jeho nárok posúdený aj v predmetnom konaní. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) čiastočne rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a čiastočne v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

V preskúmvanej veci bolo zistené, že navrhovateľ sa svojho nároku domáhal jednak na základe Zmluvy o bežnom účte a balíku produktov a služieb ČSOB Pohoda zo dňa 30.04.2004 a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 30.04.2004.

Pokiaľ ide o uplatnený nárok istín 243,06 Eur s úrokom 25 % ročne od 16.11.2013 do zaplataenia, tohto sa domáhal na základe toho, že odporca nedodržal dohodnuté podmienky a na účte bol evidovaný nepovolený debetný zostatok v tejto sume, a to ku dňu 15.11.2013. Okresný súd správne vyhodnotil, že navrhovateľ v tejto časti neunesol dôkazné bremeno, keď nepredložil žiaden relevantný dôkaz, okrem histórie bežného účtu, z ktorého vyplývali 3 obraty, všetky zo dňa 30.04.2004 bez uvedenia, či sa jedná o kreditné alebo debetné položky. Ani súčet súm uvedených na tejto histórii bežného účtu nepreukazuje žalovanú sumu. Rovnako, hoci navrhovateľ podal odvolanie voči rozsudku v celom rozsahu, v tejto časti

v odvolaní nepodal žiadne odvolacie námietky. Preto odvolací súd rozhodnutie okresného súdu, pokiaľ sa jedná o predmetný nárok, ako vecne správny potvrdil.

Rovnako v časti uplatnenia istiny 115 Eur za upomienky a výzvy na úhradu úveru spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 16.11.2013 do zaplataenia, odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyplýva, že by si boli zmluvné strany dohodli poplatok za uvedené upomienky a výzvy na úhradu zo strany veriteľa. Predmetný nárok navrhovateľa nevyplýva ani zo žiadneho zákonného ustanovenia. Na veci nič nemení ani poukazovanie navrhovateľa vo svojom odvolaní na Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení, nakoľko ustanovenie § 17a ods. 1 citovaného zákona nie je možné použiť ani analogicky na daný prípad. V zmysle bodu 4.5. obchodných podmienok pre ČSOB spotrebiteľské úvery, ČSOB je oprávnená účtovať klientovi za svoje služby poplatky a odmeny v súlade so sadzovníkom poplatkov a odmien za poskytovanie peňažných a obchodných služieb ČSOB. Zasielanie upomienky a výzvy na úhradu úveru však nemožno považovať za služby poskytnuté veriteľom svojmu klientovi. Jedná sa o úkony navrhovateľa smerujúce k zabezpečeniu návratu svojich financií poskytnutých úverom odporcovi. Preto okresný súd správne postupoval, keď v tejto časti návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

V ďalšej časti uplatnenej istiny 511,27 Eur (pozostávajúcej z istiny 53,32 Eur, úroku 239,18 Eur a úroku z omeškania 218,77 Eur), ako aj úroku vo výške 12,90 % ročne zo sumy 53,32 Eur od 16.11.2013 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 292,50 Eur (pozostávajúcej z istiny 53,32 Eur a úroku 239,18 Eur) od 16.11.2013 do zaplataenia a vo výroku o trovách konania, rozsudok okresného súdu zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 132 O.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

V rámci hodnotenia dôkazov (t.j. v rámci činnosti, pri ktorej súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti) sa súd zaoberá pravosťou a pravdivosťou predložených listinných dôkazov. Pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál listiny, alebo jej odpis alebo fotokópiu. Aj fotokópia listiny je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. Teória procesného práva rozumie pod dôkaznými prostriedkami také prostriedky, ktorými možno zistiť skutočný stav veci. Platí, že dôkaz vykonaný fotokópiou listiny hodnotí súd ako každý iný dôkaz podľa zásad upravených v ustanovení § 132 a nasl. O.s.p.. To isté je možné konštatovať aj o dôkaze predloženom faxovým podaním.

Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností zaťažuje toho účastníka, ktorý tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky. Pokiaľ sa veriteľ domáha splnenia dlhu, je na ňom, aby preukázal vznik splatnej pohľadávky voči dlžníkovi. Pokiaľ bolo preukázané, že taká pohľadávka skutočne vznikla, môže sa dlžník brániť tvrdením, že táto pohľadávka už zanikla. Dôkazné bremeno ohľadne existencie právnych skutočností, ktoré mali za následok zánik dlhu, leží na dlžníkovi.

Navrhovateľ predložil súdu listinné dôkazy, a to Zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.04.2004, obchodné podmienky pre ČSOB spotrebiteľské úvery, históriu na bežnom účte ČSOB POHODA, z ktorého je zrejmé, že dňa 30.04.2004 navrhovateľ poukázal na účet odporcu istinu zo Zmluvy o úvere vo výške 8.165,70 Eur, oznámenie o zosplatnení úveru zo dňa 02.02.2011, doručenkou preukazujúcu doručovanie predmetného oznámenia. Navrhovateľ týmito predloženými listinnými dôkazmi preukázal, že zmluvný vzťah zo spotrebiteľského úveru medzi ním a odporcom, na základe písomnej zmluvy vznikol. Odporca nespochybnil uzavretie takéhoto zmluvného vzťahu.

Dodatočne navrhovateľ deň pred pojednávaním, na ktorom bol vyhlásený rozsudok faxom doručil súdu špecifikáciu žalovanej sumy, ako aj s doloženými listinnými dôkazmi, a to tabuľku zobrazujúcu nesplatenú istinu za jednotlivé obdobia hodnotu výsledného úroku resp. úroku z omeškania za jednotlivé

obdobia, ďalej výzvu na zaplataenie dlžnej čiastky z 01.12.2010, sadzobník pre fyzické osoby vydaný ĀSOB. Uvedené faxové podanie navrhovateľ súdu následne doručil aj v listinnej podobe, ktoré bolo súdu však doručené až po uvedenom pojednávaní, a to dňa 30.06.2014.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku tabuľku zobrazujúcu nesplatenú istinu doručenú faxom vyhodnotil ako neprehľadný a nečitateľný dôkaz. V prípade, že okresný súd považoval predmetný dôkaz za dôležitý, ktorý žiadal predložiť od samotného navrhovateľa, odporcom tento nebol spochybnený a ak predmetný listinný dôkaz faxovým podaním bol nečitateľný, bolo povinnosťou súdu na uvedenú skutočnosť navrhovateľa upozorniť, aby doručil súdu listinný dôkaz v čitateľnej podobe, prípadne mohol vyčakať, či navrhovateľ svoje podanie doplní aj v listinnej podobe.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd preniesol dôkaznú povinnosť na navrhovateľa o tom, či zanikol dlh. V preskúmvanej veci navrhovateľ preukázal predloženými listinnými dôkazmi, že zmluvný vzťah o úvere medzi ním a odporcom na základe písomnej zmluvy vznikol. Odporca nespochybnil uzavretie takéhoto zmluvného vzťahu. V takom prípade, ak mienil vykonať dôkaz listinou vyžadovanou od navrhovateľa, ktorá bola súdu doručená faxom v nečitateľnej podobe, bolo povinnosťou okresného súdu navrhovateľa vyzvať, aby listinný dôkaz predložil v čitateľnej podobe. Až na základe takéhoto procesného postupu súd pri vykonaní dokazovania oboznámením predložených listinných dôkazov spôsobom uvedeným v § 129 ods. 1 O.s.p. môže okresný súd posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku navrhovateľa z hľadiska jeho dôkaznej povinnosti v časti, ktorej odvolací súd jeho rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.